NN 66/2019 (10.7.2019.), Zakon o državljanima država članica Europskog gospodarskog prostora i članovima njihovih obitelji

HRVATSKI SABOR

1288

Na temelju članka 89. Ustava Republike Hrvatske, donosim

ODLUKU

O PROGLAŠENJU ZAKONA O DRŽAVLJANIMA DRŽAVA ČLANICA EUROPSKOG GOSPODARSKOG PROSTORA I ČLANOVIMA NJIHOVIH OBITELJI

Proglašavam Zakon o državljanima država članica Europskog gospodarskog prostora i članovima njihovih obitelji, koji je Hrvatski sabor donio na sjednici 28. lipnja 2019.

Klasa: 011-01/19-01/96
Urbroj: 71-06-01/1-19-2
Zagreb, 5. srpnja 2019.

Predsjednica
Republike Hrvatske
Kolinda Grabar-Kitarović, v. r.

ZAKON

O DRŽAVLJANIMA DRŽAVA ČLANICA EUROPSKOG GOSPODARSKOG PROSTORA I ČLANOVIMA NJIHOVIH OBITELJI

I. OPĆE ODREDBE

Predmet Zakona

Članak 1.

(1) Ovim se Zakonom propisuju uvjeti ulaska, kretanja, boravka i rada državljana država članica Europskoga gospodarskog prostora (u daljnjem tekstu: EGP) i članova njihovih obitelji.

(2) Odredbe ovoga Zakona koje se odnose na boravak i rad državljana država članica EGP-a i članova njihovih obitelji ne primjenjuju se na članove diplomatskih misija, konzularnih ureda, članove misija organizacija Ujedinjenih naroda i drugih specijaliziranih ustanova Ujedinjenih naroda, zaposlenike institucija Europske unije, članove misija međunarodnih organizacija akreditiranih u Republici Hrvatskoj te članove njihovih obitelji odnosno zajedničkog kućanstva, kojima ministarstvo nadležno za vanjske poslove izdaje posebne osobne iskaznice.

(3) Odredbe ovoga Zakona koje se odnose na državljane država članica EGP-a odnose se i na državljane Švicarske Konfederacije.

(4) Odredbe ovoga Zakona koje se odnose na članove obitelji državljana država članica EGP-a primjenjuju se i na članove obitelji hrvatskih državljana koji su državljani država članica EGP-a.

(5) Odredbe ovoga Zakona koje se odnose na članove obitelji državljana država članica EGP-a primjenjuju se i na životne ili neformalne životne partnere.

Usklađenost s europskom pravnom stečevinom

Članak 2.

Ovim Zakonom u hrvatsko zakonodavstvo preuzima se Direktiva 2004/38/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 29. travnja 2004. o pravu građana Unije i članova njihovih obitelji na slobodno kretanje i boravište na području države članice, kojom se izmjenjuje Uredba (EEZ) br. 1612/68 i stavljaju izvan snage direktive 64/221/EEZ, 68/360/EEZ, 72/194/EEZ,

73/148/EEZ, 75/34/EEZ, 75/35/EEZ, 90/364/EEZ, 90/365/EEZ i 93/96/EEZ (Tekst značajan za EGP) (SL L 158, 30. 4. 2004., kako je posljednji put izmijenjena Uredbom (EU) br. 492/2011 Europskog parlamenta i Vijeća od 5. travnja 2011. o slobodi kretanja radnika u Uniji (kodifikacija) (Tekst značajan za EGP) (SL L 141, 27. 5. 2011.).

Značenje pojmova

Članak 3.

(1) Pojedini pojmovi, u smislu ovoga Zakona, imaju sljedeće značenje:

1. *Stranac* je osoba koja nije hrvatski državljanin.

2. *Državljanin države članice EGP-a* je osoba koja ima državljanstvo jedne od država članica EGP-a.

3. *Državljanin treće zemlje* je osoba koja nema državljanstvo države članice EGP-a ili Švicarske Konfederacije.

4. *Treća zemlja* je država koja nije država članica EGP-a niti Švicarska Konfederacija.

5. *Strana putna isprava* je isprava koju nadležno tijelo druge države izdaje svojim državljanima ili strancima za putovanje u inozemstvo.

6. *Boravišna iskaznica za člana obitelji državljanina Unije* je isprava koja se izdaje članu obitelji državljanina EGP-a koji nema državljanstvo države članice EGP-a, a kojem je odobren privremeni boravak.

7. *Poslodavac* je pravna ili fizička osoba koja je sa strancem zasnovala radni odnos ili se koristi njegovim radom.

8. *Opasnost za javno zdravlje* je svaka zarazna bolest s epidemijskim potencijalom koja, sukladno propisima Republike Hrvatske i mjerodavnim dokumentima Svjetske zdravstvene organizacije, zahtijeva poduzimanje određenih protuepidemijskih mjera i aktivnosti u svrhu njezina sprječavanja i suzbijanja među stanovništvom Republike Hrvatske.

9. *Pogranični radnik* je osoba koja obavlja djelatnost kao zaposlena ili samozaposlena osoba u Republici Hrvatskoj i koja boravi u drugoj državi članici EGP-a u koju se u pravilu vraća dnevno ili najmanje jednom tjedno.

10. *Mjesto* je grad ili općina i naselje koje je u sastavu grada ili općine, sukladno propisima o područnom ustrojstvu Republike Hrvatske.

11. *Adresa* je ulica ili trg i kućni broj evidentiran u registru prostornih jedinica što ga vodi nadležno tijelo.

12. *Prijevoznik* je fizička ili pravna osoba koja ima registriranu djelatnost pružanja usluga prijevoza osoba.

13. *Neprimjerenim teretom sustavu socijalne skrbi* smatra se državljanin države članice EGP-a i član njegove obitelji koji nemaju vlastitih sredstava za uzdržavanje zbog čega postaju korisnici prava u sustavu socijalne skrbi, uzimajući u obzir njihove osobne prilike.

(2) U ovom Zakonu određene imenice navedene su u muškom rodu, a koriste se kao neutralne za muški ili ženski rod.

Članovi obitelji državljanina države članice EGP-a

Članak 4.

(1) Član obitelji državljanina države članice EGP-a, u smislu ovoga Zakona, je:

1. bračni drug

2. izvanbračni drug ako zajednica traje tri godine ili kraće ako se iz drugih okolnosti može utvrditi postojanost trajne veze

3. potomak po krvi u uspravnoj liniji nishodno do navršene 21 godine života, kao i onaj bračnog ili izvanbračnog druga ili životnog ili neformalnog životnog partnera

4. posvojenik do navršene 21 godine života, kao i onaj bračnog ili izvanbračnog druga ili životnog ili neformalnog životnog partnera

5. osoba iz točaka 3. i 4. ovoga stavka starija od 21 godine života, koju je državljanin države članice EGP-a ili njegov bračni ili izvanbračni drug ili životni ili neformalni životni partner dužan uzdržavati i stvarno je uzdržava

6. srodnik po krvi u uspravnoj liniji ushodno, kojeg je državljanin države članice EGP-a ili njegov bračni ili izvanbračni drug ili životni ili neformalni životni partner dužan uzdržavati i stvarno ga uzdržava.

(2) Iznimno od stavka 1. ovoga članka, članom obitelji može se smatrati i drugi član obitelji državljanina države članice EGP-a ili njegova bračnog ili izvanbračnog druga ili životnog ili neformalnog životnog partnera koji je u državi iz koje dolazi:

1. uzdržavani član

2. član kućanstva ili

3. je zbog ozbiljnih zdravstvenih razloga ovisan o njegovoj osobnoj skrbi.

Dužnost poštivanja propisa

Članak 5.

Državljanin države članice EGP-a i član njegove obitelji dužni su za vrijeme kretanja i boravka u Republici Hrvatskoj pridržavati se zakona i propisa te odluka nadležnih tijela Republike Hrvatske.

Prava državljanina države članice EGP-a i člana njegove obitelji

Članak 6.

(1) Državljanin države članice EGP-a i član njegove obitelji, bez obzira na to je li član obitelji državljanin države članice EGP-a ili ne, a imaju pravo boravka u Republici Hrvatskoj, izjednačeni su u pravima s državljanima Republike Hrvatske u okviru odredbi Ugovora o funkcioniranju Europske unije.

(2) Državljanin države članice EGP-a i član njegove obitelji mogu u Republici Hrvatskoj raditi bez dozvole za boravak i rad odnosno bez potvrde o prijavi rada koje se izdaju sukladno propisu kojim se uređuje boravak državljana trećih zemalja.

(3) Republika Hrvatska dopušta ulazak u Republiku Hrvatsku bez ikakvih formalnosti hrvatskim državljanima koji su protjerani iz druge države članice EGP-a jer predstavljaju opasnost za javni poredak, javnu sigurnost ili javno zdravlje, čak i ako putovnica ili osobna iskaznica više nije važeća ili je državljanstvo imatelja isprave sporno.

(4) Državljanin države članice EGP-a i član njegove obitelji, bez obzira na državljanstvo, po reguliranju privremenog ili stalnog boravka odnosno ishođenju boravišne iskaznice za člana obitelji državljanina Unije, dužni su regulirati zdravstveno osiguranje sukladno propisu kojim se uređuje zdravstveno osiguranje stranih državljana.

II. ULAZAK I IZLAZAK DRŽAVLJANINA DRŽAVE ČLANICE EGP-a I ČLANA NJEGOVE OBITELJI

Ulazak državljanina države članice EGP-a

Članak 7.

(1) Državljanin države članice EGP-a može ući u Republiku Hrvatsku ako:

1. ima valjanu putnu ispravu ili valjanu osobnu iskaznicu i

2. ne predstavlja prijetnju za javni poredak, nacionalnu sigurnost ili javno zdravlje.

(2) Smatra se da državljanin države članice EGP-a predstavlja prijetnju za javni poredak ako mu je zabranjen ulazak i boravak u Republici Hrvatskoj.

(3) Državljanin države članice EGP-a može ući u Republiku Hrvatsku bez vize ili odobrenja boravka.

(4) Državljaninu države članice EGP-a koji nema valjanu putnu ispravu ili valjanu osobnu iskaznicu službenik granične policije pružit će mogućnost da pribavi potrebne isprave ili da na drugi način dokaže da je državljanin države članice EGP-a.

Ulazak člana obitelji koji nije državljanin države članice EGP-a

Članak 8.

(1) Član obitelji koji nije državljanin države članice EGP-a može ući u Republiku Hrvatsku:

1. s valjanom putnom ispravom u koju je unesena viza, ako je viza potrebna, ili s valjanom putovnicom i valjanom boravišnom iskaznicom koju je izdala nadležna policijska uprava odnosno policijska postaja ili druga država članica EGP-a, osim ako međunarodnim ugovorom nije drugačije utvrđeno i

2. ako ne predstavlja prijetnju za javni poredak, nacionalnu sigurnost ili javno zdravlje.

(2) Smatra se da član obitelji koji nije državljanin države članice EGP-a predstavlja prijetnju za javni poredak ako mu je zabranjen ulazak i boravak u Republici Hrvatskoj.

(3) Članu obitelji iz stavka 1. ovoga članka koji je u pratnji ili se pridružuje državljaninu države članice EGP-a koji nema valjanu putnu ispravu službenik granične policije pružit će mogućnost da pribavi potrebne isprave ili da na drugi način dokaže da uživa pravo slobode kretanja i boravka kao član obitelji državljanina države članice EGP-a.

(4) Članu obitelji iz stavka 1. ovoga članka koji nema valjanu vizu, a koji je u pratnji ili se pridružuje državljaninu države članice EGP-a i koji ne predstavlja prijetnju za javni poredak, nacionalnu sigurnost ili javno zdravlje Republike Hrvatske izdat će se viza na graničnom prijelazu.

(5) Viza iz stavka 4. ovoga članka izdaje se bez naknade, u ubrzanom postupku.

(6) Ako član obitelji iz stavka 4. ovoga članka nema valjanu putnu ispravu, viza se unosi u obrazac za unošenje vize koji izdaje Ministarstvo unutarnjih poslova (u daljnjem tekstu: Ministarstvo), putem policijske postaje nadležne za kontrolu prelaska državne granice.

Odbijanje ulaska u Republiku Hrvatsku

Članak 9.

(1) Državljaninu države članice EGP-a koji ne ispunjava uvjete za ulazak u Republiku Hrvatsku iz članka 7. stavka 1. točke 2. ovoga Zakona odbit će se ulazak u Republiku Hrvatsku, o čemu rješenje donosi Ministarstvo, putem policijske postaje nadležne za kontrolu prelaska državne granice.

(2) Članu obitelji koji nije državljanin države članice EGP-a koji ne ispunjava uvjete za ulazak u Republiku Hrvatsku iz članka 8. stavka 1. točaka 1. i 2. ovoga Zakona odbit će se ulazak u Republiku Hrvatsku, o čemu rješenje donosi Ministarstvo, putem policijske postaje nadležne za kontrolu prelaska državne granice.

(3) Protiv rješenja o odbijanju ulaska u Republiku Hrvatsku nije dopuštena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor.

(4) Ako odlazak državljanina država članica EGP-a i člana njegove obitelji iz stavaka 1. i 2. ovoga članka s graničnog prijelaza u zračnom i pomorskom prometu u zemlju iz koje je došao nije moguć ni nakon osam dana od dana dolaska na granični prijelaz, državljaninu države članice EGP-a i članu njegove obitelji iz stavaka 1. i 2. ovoga članka omogućit će se ulazak u Republiku Hrvatsku.

(5) Izgled i sadržaj obrasca rješenja o odbijanju ulaska u Republiku Hrvatsku i tehničkim uvjetima za boravak na graničnom prijelazu ministar nadležan za unutarnje poslove (u daljnjem tekstu: ministar) propisuje pravilnikom.

Izlazak državljanina države članice EGP-a i člana njegove obitelji iz Republike Hrvatske

Članak 10.

(1) Državljanin države članice EGP-a s važećom putnom ispravom ili osobnom iskaznicom ima pravo izlaska iz Republike Hrvatske radi putovanja u drugu državu članicu EGP-a.

(2) Član obitelji koji nije državljanin države članice EGP-a s važećom putnom ispravom ima pravo izlaska iz Republike Hrvatske radi putovanja u drugu državu članicu EGP-a.

(3) Od državljanina države članice EGP-a i člana njegove obitelji neće se zahtijevati izlazna viza.

III. KRATKOTRAJNI BORAVAK DRŽAVLJANINA DRŽAVE ČLANICE EGP-a I ČLANA NJEGOVE OBITELJI

Kratkotrajni boravak državljanina države članice EGP-a

Članak 11.

(1) Državljanin države članice EGP-a ima pravo boraviti u Republici Hrvatskoj do tri mjeseca od dana ulaska u Republiku Hrvatsku ako posjeduje valjanu putnu ispravu ili osobnu iskaznicu, dok nije neprimjeren teret sustavu socijalne skrbi.

(2) Državljanin države članice EGP-a nije dužan prijaviti kratkotrajni boravak policijskoj upravi odnosno policijskoj postaji.

Kratkotrajni boravak člana obitelji koji nije državljanin države članice EGP-a

Članak 12.

(1) Član obitelji koji nije državljanin države članice EGP-a, a koji je u pratnji ili se pridružuje državljaninu države članice EGP-a ima pravo boraviti na području Republike Hrvatske do tri mjeseca od dana ulaska u Republiku Hrvatsku ako ima valjanu putnu ispravu, dok nije neprimjeren teret sustavu socijalne skrbi.

(2) Član obitelji koji nije državljanin države članice EGP-a iz stavka 1. ovoga članka nije dužan prijaviti kratkotrajni boravak policijskoj upravi odnosno policijskoj postaji.

(3) Član obitelji koji nije državljanin države članice EGP-a, a koji nije u pratnji ili se ne pridružuje državljaninu države članice EGP-a dužan je prijaviti adresu smještaja sukladno propisu kojim se uređuje ulazak i boravak državljana trećih zemalja.

IV. PRIVREMENI BORAVAK DRŽAVLJANINA DRŽAVE ČLANICE EGP-a I ČLANA NJEGOVE OBITELJI

Privremeni boravak državljanina države članice EGP-a

Članak 13.

(1) Državljanin države članice EGP-a ima pravo boraviti u Republici Hrvatskoj duže od tri mjeseca od dana ulaska u Republiku Hrvatsku ako dolazi:

1. u svrhu rada, kao radnik, samozaposlena osoba ili upućeni radnik

2. u druge svrhe, a ima dostatna sredstva za uzdržavanje za sebe i članove svoje obitelji kako ne bi tijekom boravka u Republici Hrvatskoj postali teret za sustav socijalne skrbi te ima zdravstveno osiguranje

3. u svrhu studiranja ili strukovne izobrazbe jer pohađa visoko učilište ili strukovnu izobrazbu i ima odgovarajuće zdravstveno osiguranje te izjavom dokaže da posjeduje dostatna sredstava za uzdržavanje sebe i članova svoje obitelji kako ne bi tijekom boravka u Republici Hrvatskoj postali teret za sustav socijalne skrbi ili

4. u svrhu spajanja obitelji jer je član obitelji koji se pridružuje državljaninu države članice EGP-a koji ispunjava uvjete iz točaka 1., 2. ili 3. ovoga stavka.

(2) Prilikom ocjenjivanja jesu li sredstva za uzdržavanje iz stavka 1. točaka 2. i 3. ovoga članka dostatna uzet će se u obzir osobni položaj državljanina države članice EGP-a i člana njegove obitelji i neće se zahtijevati da posjeduje iznos veći od visine sredstava potrebnih za ostvarivanje prava po osnovi socijalne skrbi u Republici Hrvatskoj sukladno posebnim propisima.

Dostava podataka iz kaznenih evidencija

Članak 14.

(1) Prilikom izdavanja potvrde o prijavi privremenog boravka državljaninu države članice EGP-a ili izdavanja boravišne iskaznice članu njegove obitelji koji nije državljanin države članice EGP-a, od države članice EGP-a čiji je državljanin ili po potrebi i od druge države članice EGP-a može se zahtijevati da dostavi podatke iz kaznene evidencije.

(2) Ministarstvo nadležno za poslove pravosuđa će, na zahtjev države članice EGP-a, u roku od dva mjeseca od zaprimanja zahtjeva dostaviti podatke iz kaznene evidencije za hrvatskog državljanina ili državljanina države članice EGP-a i člana njegove obitelji.

Svrhe privremenog boravka za državljanina države članice EGP-a

Članak 15.

(1) Državljanin države članice EGP-a koji namjerava boraviti duže od tri mjeseca u Republici Hrvatskoj dužan je, najkasnije u roku od osam dana od isteka tri mjeseca boravka, prijaviti privremeni boravak nadležnoj policijskoj upravi odnosno policijskoj postaji prema mjestu boravka.

(2) Državljanin države članice EGP-a može prijaviti privremeni boravak u svrhu:

1. rada

2. studiranja ili strukovne izobrazbe

3. druge svrhe

4. spajanja obitelji

5. životnog partnerstva.

(3) O prijavi iz stavka 1. ovoga članka Ministarstvo, putem nadležne policijske uprave odnosno policijske postaje, bez odgode, izdaje potvrdu o prijavi privremenog boravka.

(4) Državljanin države članice EGP-a nema pravo na privremeni boravak ako:

1. predstavlja prijetnju za javni poredak ili nacionalnu sigurnost ili

2. ima zabranu ulaska i boravka u Republici Hrvatskoj.

(5) Protiv rješenja Ministarstva, donesenog putem nadležne policijske uprave odnosno policijske postaje, kojim je odlučeno o prijavi privremenog boravka nije dopuštena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor.

(6) Ministar pravilnikom propisuje tehnički način prijave privremenog boravka državljanina države članice EGP-a.

Potvrda o prijavi privremenog boravka državljanina države članice EGP-a u svrhu rada

Članak 16.

Državljaninu države članice EGP-a izdat će se potvrda o prijavi privremenog boravka u svrhu rada ako ima:

1. valjanu osobnu iskaznicu ili putnu ispravu i

2. potvrdu o radnom odnosu, dokaz da je samozaposlena osoba ili upućeni radnik.

Zadržavanje statusa radnika ili samozaposlene osobe

Članak 17.

(1) Državljanin države članice EGP-a koji je ostao bez zaposlenja zadržava status radnika ili samozaposlene osobe u smislu ovoga Zakona ako:

1. je privremeno nesposoban za rad zbog bolesti ili nezgode

2. je bez vlastite krivnje ostao bez posla koji je u Republici Hrvatskoj obavljao najmanje godinu dana te je kod nadležne službe prijavljen kao nezaposlena osoba